

Raziyeh Khodayari, 08-677 27 13
raziyeh.khodayari@energiforetagen.se

m.remissvar@regeringskansliet.se
ida.edwertz@regeringskansliet.se

M2019/01776/R

Remittering av promemorian ”Genomförande av reviderade EU-direktiv på avfallsområdet”

Energiföretagen Sverige samlar och ger röst åt omkring 400 företag som producerar, distribuerar, säljer och lagrar energi. Vårt mål är att utifrån kunskap, en helhetssyn på energisystemet och i samverkan med vår omgivning, utveckla energibranschen – till nytta för alla.

Energiföretagen Sverige stödjer avfallshierarkin som princip och anser att producenterna har ansvar för utformning av de produkter som finns på marknaden. Produkter behöver vara giftfria, få en längre livslängd och bli lättare att återanvända och återvinna. För resterande avfall som inte kan eller bör återvinnas är energiåtervinning i effektiva anläggningar med bra rening ofta det bästa alternativet. Till exempel plast och papper som inte kan materialåtervinnas fler gånger, eller plast och returträ som vi vill ta bort ur kretsloppet för att de är nedsmutsade eller innehåller hälso- eller miljöfarliga ämnen.

Sammanfattning

Energiföretagen Sverige tillstyrker

- att definitioner av begreppen biologiskt avfall och kommunalt avfall införs i svensk lagstiftning.
- att termen hushållsavfall ersätts med begreppet kommunalt avfall.
- att tydligare bestämmelser för när avfall upphör att vara avfall införs.
- att den ursprungliga avfallsproducentens ansvar och avfallshierarkin förtydligas.
- att varje kommun ges ansvar för att kommunalt avfall inom kommunen behandlas och borttransporteras.
- att varje kommun ges ansvar för bygg- och rivningsavfall som inte produceras i yrkesmässig verksamhet.
- att möjligheten att anta undantagsföreskrifter gällande kraven på separat insamling av matavfall behålls.
- att en skyldighet att erbjuda andra att förbereda avfall för återvinning införs.
- att krav på sorteringssystem för bygg- och rivningsavfall införs.

- att ett bemyndigande att anta föreskrifter om att dokumentera och lämna uppgifter om hantering av avfall, avfallshantering och avfallsförebyggande åtgärder införs.
- att en digital lösning för spårbarhet av farligt avfall tas fram.

Energiföretagen Sverige anser att bemyndigandet att anta undantagsföreskrifter i fråga om separat insamling av matavfall behöver skärpas – från ett bemyndigande till ett krav. Kommunerna bör ges möjlighet att avgiftsfinansiera avfallsförebyggande åtgärder.

Generella synpunkter

Förslagen i promemorian utgör till övervägande del implementering av mål och krav som följer av ändringar i EU:s direktiv på avfallsområdet, vilka syftar till att uppnå ett fullständigt genomförande av avfallshierarkin. Energiföretagen Sverige välkomnar de övergripande målen med förslagen och att bestämmelser införs för att uppnå dessa mål.

Detaljerade synpunkter

Biologiskt avfall, sidan 78

Ramdirektivet om avfall kräver, som huvudregel, att biologiskt avfall antingen källsorteras och återvinns där avfallet uppstår, eller samlas in separat, från och med 2024. Energiföretagen Sverige anser att implementeringen av EU-kraven i fråga om återvinning och insamling av biologiskt avfall bör utredas och förberedas så snart som möjligt.

Kommunalt avfall, sidan 78

Kommunens ansvar i fråga om avfall bestäms i dag utifrån begreppet hushållsavfall i miljöbalken. Vad som avses med hushållsavfall är inte alltid tydligt, vilket lett till att begreppets innebörd har tolkats olika av olika aktörer. Energiföretagen Sverige tillstyrker därför förslaget att ersätta begreppet hushållsavfall med begreppet kommunalt avfall.

Förtydligande av avfallshierarkin, sidan 93

Tydlighet i fråga om vem som är ansvarig för att avfall behandlas på lämpligast sätt är viktigt för att säkerställa en korrekt avfallsbehandling. Då undviks osäkerhet i fråga om ansvaret och det blir lättare att säkerställa att skyldigheten fullgörs. Energiföretagen Sverige tillstyrker därför förslaget. Det är viktigt att förtydliga att den som behandlar avfall för annans räkning inte har en skyldighet att avgöra vilken behandlingsmetod som är lämpligast.

Kommunalt avfall från hushåll, sidan 93–94

Det är viktigt att kommunerna ges ansvar för hantering, återvinning och bortskaffande av kommunalt avfall från hushåll, och avfall från verksamheter som är jämförligt med kommunalt avfall från hushåll, för att minimera risken för människors hälsa och miljön. Energiföretagen Sverige tillstyrker förslaget att varje

kommun ges ansvar för att kommunalt avfall inom kommunen behandlas, samt transporteras bort från den fastighet där det finns, under de förutsättningar som anges i de föreslagna bestämmelserna.

Kommunalt avfall från verksamheter, sidan 95

På sidan 97 i promemorian anges att "I de fall en verksamhetsutövare vill ta ansvar för att hantera det kommunala avfall som uppstår i verksamheten är det rimligt att det finns en sådan möjlighet. Verksamhetsutövarnas kapacitet att själva ta ansvar för det kommunala avfallet kan dock variera. Det är därför lämpligt att kommunen har ett grundansvar för insamling och behandling av detta avfall."

Detta är anmärkningsvärt eftersom det omöjliggör för kommunerna att nå de satta återvinningsmålen för avfall. Om kommunen inte längre har ensamrätt att hantera det kommunala avfallet försvinner kommunens möjlighet att föreskriva om obligatorisk utsortering av matavfall. Det blir också svårt för kommunerna att ta ansvar för insamling och behandling av resterande avfall. Det kan leda till att verksamhetsutövare tar hand om de avfallsflöden som genererar vinster men lämnar svårhanterliga avfall till kommunerna. Kommunerna måste vid frivalet fortsätta att planera för hanteringen av allt kommunalt avfall, med följderna att resurser måste bindas upp som kommunen inte på förhand vet om det kommer att finnas kostnadstäckning för. Det fria valet leder till ökad användning av resurser för planering av överkapacitet för avfallshantering, ökat behov av kommunal tillsyn för avfallsflöden som hanteras inom ramen av frivalet, ökade kostnader för kommunerna som bör vältras över på övriga avfallslämnare inom avfallskollektivet, ineffektiva transporter, ökade miljö- och hälsorisker och försämrade möjligheter att ta fram heltäckande statistik.

Sammanfattningsvis tillstyrker Energiföretagen Sverige de synpunkter som lämnats av Avfall Sverige i frågan om frivalet.

Stockholm som ovan,

Pernilla Winnhed,

Vd, Energiföretagen Sverige